

بسمه تعالی

جمهوری اسلامی ایران

معاونت علمی و فناوری رئیس جمهور

ستاد توسعه زیست فناوری

زیست فناوری، بیوتکنولوژی، مهندسی ژنتیک و تراریخته

در کلام و فتاوی مقام معظم رهبری

حضرت آیت الله العظمی خامنه ای رهبر معظم جمهوری اسلامی ایران

گردآوری: دکتر بهزاد قره یاضی، حسین الهامیان

فهرست :

1- مقدمه

2- پیشگفتار

3- نامه موسسه پژوهشی، فرهنگی انقلاب اسلامی

بیانات مقام معظم رهبری :

4- در دیدار معاون و مدیران معاونت سینمایی وزارت ارشاد

5- در دیدار اعضای بسیجی هیات‌های علمی دانشگاه‌ها

6- در جلسه شورای عالی اشتغال

7- در دیدار اساتید دانشگاه‌ها

8- در جمع زائران و مجاوران حرم رضوی در مشهد مقدس

9- در دیدار شرکت کنندگان در اجلاس جهانی جوانان و بیداری اسلامی

10- خطبه‌های نماز جمعه تهران

11- در مرقد مطهر امام

12- در دیدار جمعی از معلمان، اساتید و فرهنگیان استان خراسان شمالی

13- در دیدار با اقشار مختلف مردم، در حرم رضوی (علیه‌السلام)

14- در دیدار مسئولان سازمان انرژی هسته‌ای

15- در دیدار اعضای انجمن‌های اسلامی دانش‌آموزان سراسر کشور

16- در دیدار جمعی از استادان، محققان و پژوهشگران دانشگاه‌ها

مقدمه

دکتر قره یاضی

دکتر گورابی

دکتر قانعی

دکتر محمدرضا زمانی

خانم دکتر خوش خلق سیما

بیانات مقام معظم رهبری

بخشی از بیانات در دیدار اعضای بسیجی هیات‌های علمی دانشگاه‌ها 1389/4/2

خب حالا شما تو دانشگاه می‌خواهید بسیجی باشید ؛ شما نگاه کنید؛ امروز بسیاری از حسادت‌ها و رقابت‌ها و حسرت‌ها و احساس عقب‌ماندگی‌های دشمنان بین‌المللی ما به خاطر پیشرفت علمی شما است. آنهایی که امروز ملت ایران را تحسین می‌کنند، به خاطر علمش او را تحسین می‌کنند؛ آنهایی که دشمنی می‌ورزند، به خاطر علم او است که دشمنی می‌ورزند . پیشرفت علمی شما یک چنین اثری دارد. این تازه در قدم اول است؛ ما هنوز کاری نکرده‌ایم. بله در نانوتکنولوژی، بیوتکنولوژی ، بحث‌های هسته‌ای، بحث‌های هوا فضا، بحث‌های گوناگون، رشته‌های گوناگون علمی پیشرفت‌هایی شده که مهم و بزرگ است

بخشی از بیانات در دیدار اساتید دانشگاه‌ها

... یکی از آقایان پیشرفت‌های افتخارآمیز را در بخش پزشکی و درمان و سلامت و زیست‌فناوری ذکر کردند؛ آمارهای بسیار جالبی دادند. اولاً ماشاءالله به این حافظه آقای دکتر زالی که همه‌ی این جزئیات و خصوصیات را یکی یکی شمردند؛ خیلی جالب بود حافظه ایشان؛ تحسین می‌کند انسان این حافظه را، ان‌شاءالله همین حافظه برایشان بماند. این مطرح بشود، اینها گفته بشود، مردم بدانند. یک عده‌ای نشسته‌اند پای دل دانشجو و استاد و آیه‌ی یأس خواندن و یأس‌پراکنی که آقا نمی‌شود، آقا نمی‌توانیم، آقا فایده‌ای ندارد؛ اینها واقعاً مثل موربانه‌اند؛ موجودات پلید، مخرب، ویرانگر. کشور با طراوت تمام دارد پیش می‌رود. این نهال تناور، این درخت تناور نهالی بود امروز بحمدالله شجره طیبه [شده است].

بخشی از بیانات در جمع زائران و مجاوران حرم رضوی در مشهد مقدس 1390/1/1

آنچه ما مشاهده می‌کنیم در بخش‌های گوناگون؛ در بخش **زیست‌فناوری**، در بخش هوافضا، در بخش نانوفناوری، در بخش سلول‌های بنیادی، در تولید رادیوداروهای بسیار مهم، در تولید داروهای ضد سرطان، در تولید موتور توربین‌های بادی که وابستگی انرژی کشور را از نفت تا حدود زیادی از بین می‌برد، در تولید ابررایانه‌ها که برای کشور بسیار مهم است، در فناوری انرژی‌های نو که همه اینها از دانش‌های سطح بالای دنیا هستند، در همه این رشته‌ها - [این است] که دانشمندان ما و جوانان ما به نحو فزاینده و شتابنده مشغول پیشروی هستند.

بخشی از بیانات در دیدار شرکت کنندگان در اجلاس جهانی جوانان و بیداری اسلامی 1390/11/10

... وقتی در سی سال قبل جمهوری اسلامی تشکیل شد، دشمنان می‌گفتند انقلاب اسلامی به پیروزی رسید، اما قادر نیست میدان‌های زندگی را یکی پس از دیگری مدیریت کند، و عقب خواهد نشست. امروز جوانان ما به برکت اسلام توانسته‌اند کارهای بزرگ را در عرصه علم انجام بدهند که هرگز به فکر خود آنها هم در گذشته نمی‌رسید؛ امروز جوان ایرانی کارهای بزرگ علمی را به برکت توکل به خدای متعال انجام می‌دهد؛ اورانیوم را غنی‌سازی می‌کند، سلول‌های بنیادی را تولید می‌کند و پرورش می‌دهد، در **زیست‌فناوری** قدم‌های بلند برمیدارد، به فضا دست می‌اندازد؛ [اینها] همه به برکت توکل به خدای متعال و با شعار «الله‌اکبر» [بوده] ما توانایی‌های خودمان را دست‌کم نگیریم.

بخشی از خطبه‌های نماز جمعه تهران 1390/11/14

... پیشرفت‌های علمی ما در مدت این سی و چند سال، پیشرفت‌های حیرت‌آوری است. حالا فناوری هسته‌ای تصادفاً معروف شده است و همه [به آن] توجه دارند - هم در کشور، هم در دنیا - لکن فقط این نیست؛ فناوری هسته‌ای هست، علوم هوافضا هست، علوم پزشکی است رشته‌های بسیار مهم و دست‌نیافتنی پزشکی را خوشبختانه امروز کشور ما حائز است و کارهای بزرگ پزشکی در این کشور انجام می‌گیرد، **زیست‌فناوری**؛ نانوفناوری که از علوم جدید و دانش‌های نو دنیا است، سلول‌های بنیادی که یکی از بزرگترین کارها در عرصه علم است؛ شبیه‌سازی، ساخت ابررایانه‌ها، فناوری انرژی‌های نو، رادیوداروهای مهم و داروهای ضد سرطان؛ و این فهرست ادامه دارد.

بخشی از بیانات در مرقد مطهر امام 1391/3/14

رتبه علمی [ما] در بعضی از حوزه‌ها، مثل حوزه هسته‌ای، حوزه‌ی نانو، حوزه سلول‌های بنیادی، حوزه هوافضا، حوزه زیست‌فناوری، درخشان است. کارهایی که دارد انجام می‌گیرد، کارهای درخشانی است که در دنیا به شکل محدودی وجود دارد؛ در بین این همه کشور دنیا - کشورهای به اصطلاح پیشرفته و غیرپیشرفته - بعضی از این کارها فقط در پنج کشور یا در ده کشور یا در پانزده کشور، بیشتر وجود ندارد. به ما هم که هیچ کمک علمی نکردند. در مراکز علمی پیشرفته دنیا به روی دانشجویهای ما بسته است؛ اینها از درون جوشیده است و البته همین جا در حاشیه عرض بکنم که این تحریم‌هایی که انجام گرفت، بزرگترین کمک را به ما در این زمینه کرد. ...

بخشی از بیانات در دیدار جمعی از معلمان، اساتید و فرهنگیان استان خراسان شمالی 1391/7/20

در خیلی از این بخش‌هایی که ما پیشرفت داریم، یک گروه علاقه‌مند با استعداد، از یک نقطه‌ای، یک مقدار حمایت شدند، ناگهان به اوج رسیدند. یک وقت هست که همه کشور [روی چیزی متمرکز می‌شوند]؛ مسئولین یک کشوری از کشورهای دوست ما - که اسم نمی‌خواهم بیاورم و مال سال‌ها قبل است - اینجا آمده بودند، گفتند ما فلان مقدار پول گذاشتیم برای مثلاً بیوتکنولوژی روی موضوع خاص، همه کشور هم روی آن متمرکز شدند و یک بودجه کلان بزرگی هم برای این کار گذاشتند؛ ما این کار را نکردیم. آنچه که اتفاق افتاده است، به خاطر وجود استعداد، به خاطر وجود شوق از سوی گروه‌های گوناگون بوده است؛ خیلی از آنها [هم] به شکل گلخانه‌ای به وجود آمده، نه اینکه حالا همه کشور متمرکز بشوند.

بخشی از بیانات در دیدار با اقشار مختلف مردم، در حرم رضوی (علیه‌السلام) 1392/1/1

... در حوزه سلامت و مهندسی پزشکی کارهای بزرگی انجام گرفت که مربوط به سلامت مردم است. در زمینه زیست‌فناوری در منطقه اول شدیم. کارهای تخصصی برجسته‌ای در این زمینه انجام گرفت و اقلام متعدد دارویی بر این اساس تولید شد. این همان سالی است که بر ملت ایران سخت گرفتند، برای اینکه او را از زندگی و از همه‌ی فرآورده‌های استعداد بشری محروم کنند. در همین سال، در حوزه نانوفناوری که یک انقلاب در زمینه فناوری و صنعت است، رتبه‌ی اول را در منطقه پیدا کردیم. در همین سال، در چندین حوزه علمی مهم، مقام اول تولید علم در منطقه [بودیم].

بخشی از بیانات در دیدار اعضای انجمن‌های اسلامی دانش‌آموزان سراسر کشور 1395/2/1

... یکی از اساسی‌ترین انگیزه‌هایی که قدرت‌های مستکبر را در قضیه هسته‌ای در مقابل ما به صف‌آرایی وادار کرد همین بود؛ حالا بهانه‌های دیگری می‌آوردند اما چند انگیزه‌ی اصلی داشتند. یکی از آنها همین بود که یک کشوری بدون اینکه به آمریکا یا انگلیس یا هر قدرت دیگری متکی باشد، بتواند خودش به یک عرصه‌ی علمی فوق‌العاده حساسی مثل عرصه هسته‌ای، دست پیدا کند؛ این برایشان خیلی مهم بود، خطرناک بود و نمی‌خواستند این اتفاق بیفتد. و بنده مطمئنم که اگر ما رو بدهیم به اینها، اینها فردا سر قضیه مسائل زیست‌فناوری، سر مسئله نانو، سر مسائل گوناگون علمی دیگر هم بازی درمی‌آورند و اشکال درست می‌کنند. پیشرفت علمی، پیشرفت اقتصادی، پیشرفت تمدنی، جزو عرصه‌های اختلاف و دعوای جمهوری اسلامی با استکبار است.

بخشی از بیانات در دیدار جمعی از استادان، محققان و پژوهشگران دانشگاه‌ها 1395/3/29

... گفتیم [دانشجویان] باید احساس هویت کنند. ما باید واقعیت‌های کشور را بدانیم؛ آنچه امروز گفته شد بخشی از واقعیت‌ها بود؛ اینکه ما در بخش فضا این کارها را کرده‌ایم، در بخش نانو این کارها را کرده‌ایم، در بخش هسته‌ای این کارها را کرده‌ایم، در بخش زیست‌فناوری این کارها را کرده‌ایم، در بخش پزشکی این جور پیش رفته‌ایم؛ اینها چیزهایی است که بایستی گفته بشود.

استفتائات و فتاوی

مقام معظم رهبری

متن استفتا 1:

جنبه‌های مختلف مصرف مستقیم و غیرمستقیم محصولات تراریخته در قالب چهار پرسش از مقام معظم رهبری استفتاء شده است:

1- استفاده از محصولات اصلاح شده ژنتیکی به صورت خوراکی (سبزیجات، دانه‌های روغنی، شیر و محصولات لبنی، گوشت و فرآورده‌های آن) که به طور مستقیم از محصولات اصلاح شده ژنتیکی استفاده می‌شود، چه حکمی دارد؟

2- استفاده از محصولات تولیدی از گیاهان اصلاح شده ژنتیکی که سبب افزایش محصول به طور غیرمستقیم می‌شوند و در محلی جدا از بخش مصرفی (سبزیجات، دانه‌های روغنی، شیر و محصولات لبنی، گوشت و فرآورده‌های آن) است، (به عنوان مثال گیاهی که با اصلاح ژنتیکی برگ‌ها یا ریشه‌های مقاوم‌تر و بهتری دارد و محصول آن دانه است و مانند آن) چه حکمی دارد؟

3- استفاده از گیاهان اصلاح شده ژنتیکی غیرخوراکی (کتان، پنبه و غیره) چه حکمی دارد؟

پاسخ حضرت آیت‌الله حاج سیدعلی خامنه‌ای، مقام معظم رهبری:

در تمامی صورت‌های مذکور استفاده فی‌نفسه اشکال ندارد. 1389/7/28

منبع: مجله ایرانی اخلاق و تاریخ پزشکی، دوره ششم، شماره 1، فروردین 1391

متن استفتا 2:

س: آیا تغییر ژنتیکی جنین انسان به منظور اصلاح نژاد و ایجاد اوصاف دلخواه در آن، مانند انتخاب رنگ پوست،

افزایش ضریب هوشی و غیره جایز است؟

ج: اگر مستلزم مفسده‌ای نباشد، فی‌نفسه منعی ندارد.

منبع: سایت farsi.khamenei.ir/treatise-content?id=289#4020

متن استفتا 3 :

س: آیا استفاده از میوه‌ها و مواد غذایی حاصله از تغییرات ژنتیکی جایز است؟

ج: مانعی ندارد.

منبع: سایت farsi.khamenei.ir/treatise-content?id=289#4043

متن استفتا 4 :

س: در صورت انتقال ژن حیوان حرام‌گوشت به گیاه، خوردن محصول آن چه حکمی دارد؟

ج: با فرض این که در جریان تبدیل به میوه، استحاله می‌شود مانعی ندارد.

منبع: سایت farsi.khamenei.ir/treatise-content?id=305#4377